

[Chr. Nielsen.]

sådanne eksempler, der alle viser, hvordan fattigdom i vort samfund betragtes som noget af en forbrydelse og dømmes med fortabelse af den simpleste demokratiske rettighed: valgretten. Jeg skal nøjes med at nævne et eksempel. En ung kvinde, der bor i Gentofte kommune, mistede i 1949 sin mand og sad alene tilbage med 2 børn. Hun måtte naturligvis finde sig noget arbejde for at kunne opretholde livet. Det mindste barn på 6 år var hermed i meget høj grad overladt til sig selv, for det er endnu heller ikke kommet dertil, at samfundet sørger for, at der er børnehaver og fritidshjem i det fornødne omfang. I dette tilfælde kunne barnet ikke tage dette at være henvist til at være alene så meget, og det blev nogen tid efter sendt på rekreationshjem. Her foreslog man moderen at sende barnet på kostskole — det mangler jo sjældent på gode forslag, når folk er i nød —, men det kunne moderen naturligvis slet ikke tillade sig med sin løn, som jo også i strid med menneskerettigheds-erklæringen er ringere end den, den mandlige kollega får for samme arbejde. Resultatet var, at barnet blev anbragt på et børnehjem. Efter et års forløb fik moderen besked om, at hun skulle betale 21 kr. om måneden herfor og i den forløbne tid var kommet til at skyldte kommunen 247 kr. for barnets anbringelse. Skæbnen ville, at moderen på det tidspunkt, da hun fik meddelelsen, var blevet arbejdsløs. Hun så derfor ingen udvej for at betale disse 247 kr., og noget efter fik den pågældende kvinde fra Gentofte kommune meddelelse om, at det skyldige beløb nu betragtedes som fattighjælp, og at hun derfor havde mistet sin valgret. Her står samtlige ordførere fra de andre partier, ligesom tilfældet var i folketinget, og som det vil være tilfældet ude i landet på vælgermøderne, og slår sig for brystet med deres demokrati og menneskekærlighed. Hvor er det tom og indholdsløs tale. Det eksempel, som her er givet, fortæller jo, at man kynisk træder de simpleste borgerrettigheder under føde.

Nu har jeg ganske vist bemærket, at socialdemokratiet i folketinget i dag har rettet en opfordring til regeringen om at slække på disse bestemmelser om henførelse af hjælp til fattighjælp. Dertil er nu først og fremmest at sige, at socialdemokratiet selv i en lang periode har været

regering og forlængst kunne have taget affære på dette område; dertil kommer endvidere, at i langt, langt de fleste tilfælde er kommunerne temmelig frit stillede og behøver ikke at overføre de pågældendes understøttelse til hjælp med fattighjælps virkning. I de fleste kommuner i dette land er der socialdemokratisk styre, i hvert fald for købstædernes vedkommende. Socialdemokraterne behøvede altså ikke at gå til regeringen; det ville være nok så rigtigt, at man henvendte sig til partifællerne i kommunerne landet over.

Alt det, jeg her har omtalt, er ting, der tæller, når befolkningen skal tage stilling til grundlovsforslaget. Det er sådanne åbenlyse urimeligheder, som må ryddes af vejen, dersom der skal skabes nogen interesse om den nye grundlov. Det gælder også spørgsmålet om bolig. Fra kommunistisk side har vi fundet det naturligt, at grundloven sikrer ethvert menneske ret til bolig; sådan er det nemlig ikke i vort nuværende samfund; selv den officielle statistik, som jo langt fra fortæller sandheden om den katastrofale boligmangel, må erkende, at der i dette land findes ca. 4 000 familier bestående af ialt 17 081 personer, som er under husvildeforsorg. Når man dertil lægger alle de tusinder, som bor i usunde og overbefolkede lejligheder, og de tusinder af unge, som enten bor hver for sig eller hos forældrene eller må lade være med at gifte sig, er det et meget stort antal personer, som ikke er sikret den menneskeret at have en ordentlig bolig. Forståelsen af dette alvorlige problem findes tilsyneladende heller ikke på den danske rigsdag. Vort forslag om at grundlovsfæste retten til en bolig er foreløbig stemt ned. Det forhindrer naturligvis ikke socialdemokraterne i at stille et forslag, der har en tydelig smag af valgflæsk. 12 000 ekstra lejligheder bebuder man, samtidig med at man er de mest ydmyge tjenere af herrerne i Washington og er de mest ihærdige til at presse på, for at alle byggematerialer og al arbejdskraft i dette land skal anvendes til kaserner, depoter og flyvepladser.

Alle proklamationer om, hvor demokratiske de andre partier er, får sin særlige belysning, når man ser på retten til undervisning på de højere læreanstalter. Skønt arbejderklassen omfatter ca. 40 pct. af vort lands befolkning, er det ifølge ungdomskommissionens betænkning kun 7 pct. af de studerende, som kommer fra den egentlige ar-